KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XVI. KRAJSKÉ SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKY INSCENACÍ HER PRO DĚTI

RAKOVNÍK 1989

2

ZAHÁJENÍ

Včera kolem desáté hodiny přijel do Tylova divadla první ze soutěžních souborů, divadelní studio M SKP z Mnichova Hradiště. Vesměs mladí lidé si se zájmem prohlédli naše divadlo a všichni společně jsme v jedenáct hodin odešli k slavnostnímu zahájení přehlídky na Vysokou bránu. Metodička Okresního kulturního střediska, Miroslava Šiková, přivítala soubor, hosty a předala slovo místopředsedovi Městského národního výboru Karlu Osvaldovi, který pronesl zahajovací slova. Poté mladé herce z Mnichova Hradiště seznámila pracovnice Okresního muzea s historií Vysoké brány a s fotografickou expozicí starého Rakovníka. Nakonec jsme se všichni odebrali na ochoz brány, odkud jsme si prohlédli z ptačí perspektivy celý nový Rakovník.

Vítání souboru na Vysoké bráně

Ještě než se "otevřela" opona před soutěžním představením, došlo k malé slavnosti - vyhlášení výsledků dětské výtvarné soutěže "DIVADLO OČIMA DĚTÍ"

I. kategorie - mateřské školy
1. Jana Loulová - 12.MŠ Rakovník
2. Pavlína Zemanová - MŠ Olešná
3. Martin Preisinger - 11.MŠ Rak.

II. karegorie - 6 - 8 let
1. Pavlína Itnerová - ZŠ Olešná
2. Markéta Náprstková - ZŠ Mšec
3. Martin Bláha - ZŠ Krušovice

III. kategorie - 9 - 11 let
1. Kateřina Kubíčková - ZŠ Lubná
2. Jan Kučera - ZŠ Křivoklát
3. Jan Kronich - 2.ZŠ Rakovník
3. Klára Kučerová - ZŠDŠ Rakovník
3. Ladislava Černá - 2.ZŠ Rak.
3. Alena Veselá - ZŠ Lubná

IV. kategorie - 12 - 14 let
1. Pavla Halasová - ZŠ Lubná
2. Andrea Kobzová - ZŠ Kněževes
3. Zdena Strouhalová - 2.ZŠ Rak.
3. Renata Paterová - ZŠ Lubná

Cenu za kolektivní práci získali žáci 6. A, B, D z Nového Strašecí

Děti obdržely věcné ceny a volné vstupenky na všechna představení přehlídky. Jejich práce si můžete prohlédnout na předsálí divadla.

"DIVADLO OČIMA DĚTÍ"

HODNOCENÍ ODBORNÉ POROTY

XVII. krajskou přehlídku inscenací her pro děti Rakovník 1989 zahájilo Divadelní studio M z Mnichova Hradiště. Pro své vystoupení si zvolilo nejznámější a snad i nejhranější jednoaktovou veselohru otce české veselohry V.K.Klicpery "Veselohra na mostě". Volba to byla opravdu šťastná. Nejenom pro zahledění se do odkazu české dramatické klasiky, ale především pro stálý živý Klicperův smysl pro nenucenou srdečnost, smysl pro krásu české řeči s živými dialogy, ale i se smyslem pro vynalézavé situace, plné hravosti a lákavých figurek. Nechybí ani dávka etické výpovědi o lidských slabůstkách a malostech. Inscenační přístup volil zajímavou cestu: "Zahrajme si na...!" Tento principielní nápad je realizován vtipným střídáním se herců v úsecích jednotlivých rolí, hravým exponováním celého dějového prostředí, nápaditým vytvářením "postavy" jediným znakem /čepice, zástěra a pod./. Tato sympatická volba principu bohužel nejde důsledně celou hrou. V okamžiku přechodu do vlastních situací hry tato lákavá až dětská hravost příliš mizí. Není vybudovávaná živá náplň jednotlivých svébytných situací, postavy jsou často spíše rozpačité a ústí někdy až do pouhého reprodukování textu /Markantním příkladem je nerozlišení dvou diametrálně odlišných situací na mostě: mír x bitva. Jednání postav,na které si hrajeme, však zůstává tímto téměř nedotčeno./.

Přes tyto připomínky představení zaujalo. Představil se nám mladý, sympatický soubor, který nastoupil lákavou cestu za svým viděním divadla a divadelnosti. A bylo by dobré v této načaté cestě pokračovat.

DĚTSKÁ POROTA: patnáct dětí ze třetí až sedmé třídy, v žádném dramatickém kroužku nepracují, do divadla chodí se školou nebo s rodiči. Dále několik postřehů k představení DS M z Mnichova Hradiště.

- herci vyprávěli příběh - nebyla to pohádka - všechno hráli jako, ale nepřesvědčili nás o tom, že je válka - bílí prohráli, utekli, styděli se a přidali se k červeným - líbil se mi učitel, jak běžel - to odpočítávání tři a čtyři bylo proto, aby začali všichni stejně a také proto, že rozkaz byl silnější, vojenský a vojáci jsou na povel.

KUKÁTKO 1989 vydává přípravný výbor. Toto 2.číslo vyšlo 2.listopadu. Odpovědný redaktor Jaroslav Kodeš. Foto Jiří Chlum. Povoleno OK ONV Rakovník pod číslem 03212112/89. Tisk OŠ ONV Rakovník.

DNES VÍTÁME

...Divadelní soubor ANFAS MěKS Černošice. Tento soubor známe z krajských přehlídek u nás v Rakovníku jako kolektiv, věnující se převážně tvorbě pro dospělé. Proto je pro nás zajímavé, jak zapůsobí jeho "rodinné představení" KOLEDNÍ HRY VÁNOČNÍ na malého diváka. O Anfasu víme, že se ve své práci zaměřuje na kolektivní zpracování témat, která zajímají všechny členy souboru, což bylo vždy výrazně hodnoceno.

Přátelům z Černošic přejeme, aby jejich kolektivní tvorba pobavila naše malé diváky a abychom společně strávili hezkou část dne.

VÍTE, ŽE...

... od pátku začne probíhat nový cyklus vzdělávání v oblasti divadla pro děti. Název: Dramaturgie a režie divadla pro děti.

...ačkoliv Klicperova hra "Veselohra na mostě" má osm dramatických postav, v inscenaci mnichovohradišťského souboru hraje šestnáct herců.

...nejpravidelnějším účastníkem krajské přehlídky je Malé divadlo MKS Kolín. Letos vystoupí se hrou V.Tomšovského "Jak se čerti ženili".

...Nechoďte nám pozdě do divadla!Rušíte diváky i herce na jevišti. Naštěstí herci včerejšího představení, ač začátečníci, dobře zareagovali na jednu opozdilou třídu a počkali, až se děti posadily.

Foto z představení "Veselohra na mostě"

PATERO PŘEMÍTÁNÍ O POPELČINÝCH PROBLÉMECH

Úvaha druhá - O nešvarech a nebezpečích

Všichni víme, že zisky i otazníky přehlídkových představení mohou, ale také nemusejí platit obecně. Proto jsme si už dávno odvykli jednoznačně prorokovat, kam se bude či nebude ubírat další vývoj. Minulou národní přehlídku jsme končili konstatováním, že s n a d mírně přibývá souborů, schopných vyvinout skutečně tvořivou a široce pojímanou dramaturgickou činnost, projevit dramaturgicko-režisérskou odvahu a osvobodit se tak od závislosti na běžné dramatice pro děti, propadlé až na dno konvenčnosti. A že s n a d se i u souborů, které pěstují tzv. interpretační divadlo, posílilo tvůrčí sebevědomí a pasivní reprodukce textu ustupuje před aktivní produkcí nové, svébytné jevištní skutečnosti, jejímiž původci jsou vždycky, ať už chtějí nebo ne, ať dobře či špatně, ale vždy ti, kdo ji právě teď před očima diváka tvoří.

Naše předloňské váhavé s n a d je možné už vynechat. Krajské přehlídky potvrdily, že se opravdu o něco zvýšil počet souborů, které rozvíjejí samostatnou dramaturgickou aktivitu, že v nich se nad divadlem pro děti přemýšlí vážně jako nad divadlem, a že v nich jsou lidé schopni vložit do díla svou vlastní pozorovatelskou inteligenci, své vnímání, cítění i svůj výklad souvislostí lidských dějů.

Ale prohlédneme-li si spodní příčky krajských přehlídek a navíc několik ukázek z té nepřehledně početné produkce, pro niž na přehlídkách místo není, je po radosti. Jsou-li před dětmi bezradní skuteční začátečníci, je to pochopitelné a nic hrozného se neděje. Časem se možná chytí. Mnohem vážnější je však donekonečna protahované "začátečnictví" souborů, které hrají pro dospělé, často i se značnými ambicemi. Ale v okamžiku, kdy jsou zřizovatelem dohnány k tomu, aby uvedli ono obvyklé "něco pro děti", jsou náhle se svým divadelnickým umem v koncích. Jakmile jde o děti, přestává fungovat dramaturgická úvaha i rozvaha, režie se stává funkcí pouze organizátorskou, vypíná se i základní cit pro to, co je a co není na scéně možné. Lidé, kteří si nad dramaturgickým materiálem pro dospělé dokáží pořádně lámat hlavu, titíž lidé - jakmile jde o děti - prostě nepoznají, že sahají po kýči, jaký se vůbec nemá dostat na jeviště. A "v zájmu dětí" jsou ochotni vidět v banalitě snadnou srozumitelnost, v beztvarosti uvolněnost a v hlouposti dětskost.

Pro všechny, komu leží na srdci /a konečně i v pracovním úvazku/ oblast divadla pro děti, z toho vyplývá permanentní úkol, který výsledky přehlídek v dohledné době nezmění: ty první, myslící a tvořící soubory, všemožně podporovat a těm druhým stále znovu, s neutuchající obrozeneckou trpělivostí všemi prostředky vysvětlovat prostou pravdu, že divadlo je nedělitelné, že jeho základní estetické zákony platí obecně, bez ohledu na to, pro koho se hraje.

Alena Urbanová